

Viranomaisen itseoikaisu ympäristölautakunnan 21.5.2025 § 28 päätökseen: Lausunto koskien ylijäämämaiden hyödyntämistä tiloilla 927-446-1-121 (Hurri) ja 927-446-1-109 (Suopelto)

Ympäristölautakunta 21.05.2025 § 28

Asia

██████████ on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan 19.3.2025 Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten 25 §:n mukaisen selvityksen ylijäämämaiden hyödyntämisestä omistamillaan tiloilla 927-446-1-121 (Hurri) ja 927-446-1-109 (Suopelto).

Selvityksen mukaan hankkeen tarkoituksena on palauttaa maa-alueen käyttöarvo (tulva-alue) ja parantaa hulevesien hallintaa alajuoksulla. Selvityksen mukaan kiinteistöillä sijaitsevia peltoalueita on aina viljelty, mutta niiden käyttö on usein estynyt tulvavesien padottamisen vuoksi peltoalueille.

Hankealue käsittäisi neljä vierekkäistä peltolohkoa, joita korotettaisi noin tasoon 52,5 mmp. Täyttöä tulisi arviolta 1,5 - 1,9 metriä. Ylijäämämaita hyödynnettäisi yhteensä 60 000 m³. Hyödyntämisaika olisi 3 - 7 vuotta.

Selvityksen tekijä on 28.4.2025 ilmoittanut tarpeesta lisätä vastaanotettavien maa-ainesten määrää 40 000 m³ aiemman pellonparannuskohteen alueella, josta ympäristövalvonta on antanut lausunnon 25.1.2025, 513/11.01.04/2023. Ympäristövalvonta vastasi 28.4.2025, että asia käsitellään samassa yhteydessä 19.3.2025 vireille tulleen selvityksen kanssa.

Ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti rakennustoiminnassa syntyvää pilaantumaton ylijäämämaata voidaan hyödyntää maarakentamisessa tai mullan valmistamisessa ilman lupaa tietyin edellytyksin.

Ympäristönsuojeluviranomainen arvioi täyttyvätkö hyödyntämisen edellytykset kyseisellä paikalla ja antaa lausunnon hyödyntämisen edellytyksistä.

Asian käsittelyn peruste ja toimivalta

Ylijäämämaiden hyödyntämisestä on määrätty Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten (ympä 24.4.2024 § 26 liite 1) 25 §:ssä. Määräys perustuu ympäristöministeriön muistioon 3.7.2015 Kaivetut maa-ainekset – jäteluonne ja käsittely.

Vihdin kunnan toimintasäännön 23.3 § ja 24.3 §:n mukaan ympäristöpäällikkö ja ympäristötarkastaja antavat ympäristölautakunnan puolesta lausunnot kunnan sisäisesti ympäristövaikutuksiltaan suppealle alueelle ulottuvista ympäristölautakunnan toimialaan kuuluvista asioista. Koska erilaiset ylijäämämaiden hyödyntämishankkeet ovat voimakkaasti lisääntyneet Vihdissä, ympäristövalvonta pitää tarpeellisenä tuoda asiat ympäristölautakunnan arvioitaviksi.

Valmistelija	Päivi Haatainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1353
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	Ympäristölautakunta toteaa liitteenä olevan lausunnon mukaisesti seuraavaa: Kokonaisarvioinnin perusteella esitetty hanke (ml. 40 000 m³ lisäys aiemmalle pellonparannusalueelle, lausunto 25.1.2025, 513/11.01.04/2023) vaatii ympäristöluvan ympäristönsuojelulain (527/2014) 27.1 §:n mukaan, koska maa-aineksen katsotaan olevan jätettä ja jätteen ammatillainen tai laitosten käsittely vaatii ympäristöluvan ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f) mukaan. Lisäksi hanke edellyttää ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 27.2 § kohdan 3 mukaan, koska hankkeesta saattaa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta mahdollisen tulvimisen siirtyessä muiden maanomistajien maille sekä raskaanliikenteen lisääntymisen myötä. ELY-keskuksen lausunnon perusteella hanke vaatii lisäksi YVA-arvioinnin laatimisen. Tämä sisältää myös aiemman pellonparannuskohteen alueelle kaavaillun 40 000 m³ lisäläjityksen (lausunto 25.1.2025, 513/11.01.04/2023). Jos hanketta aiotaan edistää, tulee hankkeeseen ryhtyvän hakea ympäristölupaa ja käynnistää YVA-arviointimenettelyn prosessi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lisäksi uuden ojitustoimituksen tarpeellisuutta tulee tarkastella Hurrinojan osalta. Ojitustoimitusta haetaan alueelliselta ELY-keskukselta.
Käsittely	§ 27, 28 ja 29 esittelyjen jälkeen lautakunta piti neuvottelutauon klo 18.15-19.04 ja päätökset tehtiin neuvottelutauon jälkeen.
Päätös	Ympäristölautakunta toteaa muutetussa päätösesityksessä seuraavaa: Hakija on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan 19.3.2025 Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten 25 §:n mukaisen selvityksen ylijäämämaiden hyödyntämisestä omistamillaan tiloilla 927-446-1-121 (Hurri) ja 927-446-1-109 (Suopelto). Asian käsittelyn peruste ja toimivalta Ylijäämämaiden hyödyntämisestä on määrätty Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten (ympä 24.4.2024 § 26 liite 1) 25 §:ssä. Määräys perustuu ympäristöministeriön muistioon 3.7.2015 Kaivetut maa-ainekset – jäteluonne ja käsittely.

Vihdin kunnan toimintasäännön 23.3 § ja 24.3 §:n mukaan ympäristöpäällikkö ja ympäristötarkastaja antavat ympäristölautakunnan puolesta lausunnot kunnan sisäisesti ympäristövaikutuksiltaan suppealle alueelle ulottuvista ympäristölautakunnan toimialaan kuuluvista asioista.

Koska erilaiset ylijäämämaiden hyödyntämishankkeet ovat voimakkaasti lisääntyneet Vihdissä, ympäristövalvonta on pitänyt tarpeellisenä tuoda asiat ympäristölautakunnan arvioitaviksi.

Maanomistajalla on jo myönteisesti käsitelty hyödyntämissuunnitelma ensimmäisen peltolohkon käyttöarvon parantamiseksi pilaantumattomilla ylijäämämailla, joiden määräksi on arvioitu n. 40 000 m³. Tämän peltolohkon rakentamista on käsitelty jo useissa kunnan viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden, luvy ry:n ja maanomistajan välisissä neuvotteluissa, asiaa muuttamatta. Tämän peltolohkon rakentamisvaihe on myös jo lähes valmis. Asiaa ei ole tarpeen käsitellä uudelleen.

Maanomistaja on toimittanut uuden hyödyntämissuunnitelman 19.3.2025 loppuosan tulva-alueen ennallistamiseksi peltoalueeksi pilaantumattomilla ylijäämämailla. Ko. suunnitelmaa on käsitelty neuvotteluissa, maastokäynnillä ja sitä on täydennetty kahteen kertaan ympäristövalvonnan täydennyspyyntöjen mukaisesti. Muita täydennystarpeita hyödyntämissuunnitelmaan ei ole pyydetty. Ko. suunnitelman mukaan hankkeen tarkoituksena on palauttaa maa-alueen käyttöarvo (tulva-alue) ja parantaa hulevesien hallintaa alajuoksulla. Hyödyntämissuunnitelman mukaan kiinteistöillä sijaitsevia peltoalueita on aina viljelty, mutta niiden käyttö on usein estynyt tulvavesien padottamisen vuoksi peltoalueille.

Pilaantumattomien ylijäämämaiden käyttö peltoalueen käyttöarvon palauttamiseksi on esitetty kattavilla selvityksillä, mm. perustuen maastomittauksiin, tulvaveden ja vastaanottavan veden tason mittauksiin, täydennyspyyntöjen mukaisesti peltoalueen kantavuuden kairauksiin, suunnitelmapiiirroksiin ja näiden mukaisesti perusteluihin.

Hankealue käsittää lopun tulva-alaisesta peltoalueesta ja se on jaettu neljään lohkoksi (A-D). Peltoalue korjataan pilaantumattomilla ylijäämämailla. Peltoaluetta korotetaan hyödyntämissuunnitelman mukaisesti perustellusti noin tasoon 52,5 mmp, jolla estetään tulvavesien virtaaminen jatkossa peltoalueille. Täyttöä tulee keskimäärin 0,1 - 1,9 metriä. Pilaantumattomia ylijäämämaita hyödynnetään yhteensä noin 60 000 m³ suunnitelman lopullisen tason ja peltoalueen riittävän kantavuuden aikaansaamiseksi. Hyödyntämisaikaksi on arvioitu noin 3 - 7 vuotta.

Ympäristövalvonta on pyytänyt lausunnot Luvy ry:stä ja ELY-keskukselta. Lausunnot ovat nimensä mukaisesti lausuntoja, joissa ei varsinaisesti ole tehty päätöstä/arviointia hyödyntämisestä ja joissa on annettu näkökantoja asian käsittelyssä huomioitavista asioista. Kummassakaan lausunnossa ei vastusteta hankkeen toteuttamista ja kyseenalaisteta tosiasiallista tarvetta eli peltoalueen käyttöarvon palauttamista. ELY-

keskus on viitannut aikaisempaan lausuntoon, joka on perustunut hakijan kannanottoopyyntöön noin viisi vuotta sitten, eikä siten ole lausunut tästä hyödyntämissuunnitelmasta olennaista, jonka perusteella voitaisiin tehdä tosiasiallisia päätelmiä. Lausunnot on otettu asiallisesti ja tarpeen mukaisesti huomioon ympäristölautakunnan lausuntoa annettaessa. Ympäristönsuojeluviranomainen arvioi täyttyvätkö hyödyntämisen edellytykset kyseisellä paikalla ja onko esitetty pilaantumattomien ylijäämämaiden hyödyntämissuunnitelma asianmukainen sekä antaa asiasta lausunnon, koska on lähin toimivaltainen viranomainen arvioimaan esitetyn hyödyntämissuunnitelman asianmukaisuutta.

Vihdin kunnan alueella on nyt toteutettu useita ylijäämämaan hyödyntämiskohteita, koska soveltuvaa ainesta on ollut saatavilla. Kaikista hyödyntämiskohteista Hurrin ja Suopellon alueen ennallistamiseksi on ollut kaikkein kovin tarve.

Ympäristölautakunta on tarkistanut esitetyn ylijäämämaiden hyödyntämissuunnitelman, kuten muut kunnan alueella käsitellyt maiden hyödyntämissuunnitelmat. Kokonaisarviointin ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden perusteella, sekä erityisesti hyödyntämisen edellytysten täytyessä lautakunta toteaa, että esitetty hyödyntämissuunnitelma on asianmukainen ja että hanke voidaan toteuttaa esitetyn ylijäämämaiden hyödyntämissuunnitelman mukaisesti ilman ympäristölupamenettelyä tai YVA-menettelyn suorittamisen tarvetta. Lautakunta arvioi, että ylijäämämaiden hyötykäytössä laaditun suunnitelman mukaan täyttyvät kaikki ylijäämämaiden hyötykäytön edellytykset, kuten säädöksissä, ympäristönsuojelumääräyksissä ja ympäristöministeriön mukaisessa ohjeessa on säädetty ja tulkittu. Käyttö Hurrin ja Suopelto tilan tulva-alueiden peltoennallistamisessa on suunnitelmallista ja varmaa. Ylijäämämaan käyttö korvaa aidosti neitseellistä raaka-ainetta.

Luvan tai yvan tarvetta ei ole arvioitu hallinnollisessa menettelyssä ja ympäristöpäällikkö ei ole yksilöinyt perustetta. Kuten lausuttu, että kun hanke täyttää lain ja asetusten sekä viralliset ohjeet, niin hanke ei tarvitse ympäristölupaa eikä yva-menettelyä sekä se ei myöskään aiheuta naapuruussuhdelain mukaista haittaa.

Ylijäämämaan hyödyntämissuunnitelman perusteella käytetään pilaantumaton rakentamiseen soveltuvaa ainesta. Ympäristöministeriön oppaan mukaan ylijäämämaa-aines on lähtökohtaisesti ei-jätettä. Jäteluonne määräytyy oppaan mukaan siitä, että käytetäänkö vai hyödynnetäänkö pilaantumaton ylijäämämaa-ainesta. Tässä tapauksessa on kyse hyödyntämisestä, kuten on monin tavoin asianmukaisesti perusteltu. Ympäristöpäällikön esitys etukäteen määrittelemättömän aineksen jäteluonteesta on siten virheellinen.

Ympäristöpäällikön lisäperustelu naapuruussuhdelain mukaisesta yksilöidystä haitasta eli tulvimisen siirtymisestä muiden maanomistajien maille on asiaton ja perusteeton, koska asiallisesti ja luonnollisesti sekä fysikaalisesti tulvavesi ei voi siirtyä muualle luonnollisella vietolla ilman

pumppaamista. Raskaan liikenteen lisääntyminen yleisillä teillä ei ole oikeudellisesti hyväksyttävä luvan vaatimisperuste.

Ojitustoimituksen tarpeellisuuden ratkaisevat ojitustoimitukseen ryhtyvät, jos kustannuksia halutaan jakaa. Ojitustoimituksessa on kyse ojitussyhteisön oikeuksista ja velvollisuuksista - käytännössä kustannusten jaosta. Voidaan huomioda, että ojitussyhteisön toimimattomuuden vuoksi maanomistaja on ollut omalla kustannuksellaan edistämässä oikeuksiaan ja ollut siten säästämässä muiden kustannuksia. Ylivalumakauden ongelmat ilmenevät vain yhden maanomistajan mailla, eikä voida puhua normaalista tulva-alueesta, vaan alue, johon ylivalumakauden tulvavedet pääsevät. Pellonparannuksen ja siten ylivalumakausien (kevät syksy) tulvavesien pitäminen ojissa tasokorottamisella hyödyttää monia ylävirran ja alavirran maanomistajia, kuten myös kuntaa.

Lausunnon perustana olevat säännökset mm.:

Ympäristönsuojelulaki 527/2014 ja -asetus 713/2014.

Jätelaki 646/2011 ja -asetus 179/2012

Vesilaki 264/1961

Vesilain 6:1 §: Viljelys- tai metsämaan kuivattamiseksi käyttöä haittaavan veden poistamiseksi maanomistajalla on oikeus maan oijittamiseen.

Vesilain 6:8 §: Kun oja on tehty toisen maalle, voidaan maanomistajalle myöntää oikeus omalla kustannuksellaan muuttaa ojan asemaa ja suuntaa, mikäli se voi tapahtua vähentämättä ojasta saatavaa hyötyä ja aiheuttamatta sanottavaa lisäkustannusta sille, joka käyttää ojaa hyväkseen.

Eriävät mielipiteet asiaan jättivät

jäsen Kai Viherkanto

esittelijä Sari Brusila

Tiedoksi

Selvityksen laatijat

Uudenmaan ELY-keskus

Vihdin Vesi

LUVY

Rakentamis- ja ympäristölautakunta 17.06.2025 § 3
156/11.01.04/2025

Viranomaisen on todennut, että alkuperäisen tiedoksiannon liitteenä ollut muutoksenhaku on ollut virheellinen. Viranomaisen korjaa itseoikaisuna virheensä ja lähettää asianosaisille sekä julkaisee kunnan kotisivuilla päätöksen uudelleen oikealla muutoksenhaulla (Vaasan hallinto-oikeus).

Valmistelija

Päivi Haatainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 0421 353

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ehdotus

Lautakunta päättää korjata itseoikaisuna virheensä ja lähettää asianosaisille sekä julkaisee kunnan kotisivuilla päätöksen uudelleen oikealla muutoksenhaulla (Vaasan hallinto-oikeus).

Valitusaika alkaa kulua uudelleen itseoikaisun jälkeen tehdystä päätöksen uudelleen julkistamisesta.

Päätös

Lautakunta päätti korjata itseoikaisuna virheensä ja lähettää asianosaisille sekä julkaisee kunnan kotisivuilla päätöksen uudelleen oikealla muutoksenhaulla (Vaasan hallinto-oikeus).

Valitusaika alkaa kulua uudelleen itseoikaisun jälkeen tehdystä päätöksen uudelleen julkistamisesta.

Tiedoksi